

Digniino Isbarbar Socda - Lambarka Shanaad

Muujinta Libaaxa Qabiilka Yahuudah: Fahamka Muuqaallada Gunaanadka ah ee Khilaafka Weyn

Jeff Pippenger
2023-08-08

Qaybta aynu weli ka hadlayno, oo ka faalloonaysa Masiixa sidii malaa'igta ku soo degaysa Muujintii tobnaad, Masiixu isaga oo ah malaa'igta xoogga badan wuxuu muujinayaa “qaybta uu ka qaadanayo muuqaallada gunaanadka ah ee murankii weynaa ee Shayddaan lala jiro.” “Mawqifka” uu Masiixu qaatay markii uu cagtiisa midig saaray badda, cagtiisa bidixna dhulka engegan, “wuxuu tilmaamayaa xooggiisa iyo amar-sarrayntiisa ugu sarreeya ee uu ku leeyahay dunida oo dhan.” Markii Masiixu “cod weyn ku qayliyey,” wuxuu “u qayliyey” “sidii libaax u ciyo.”

Masiixu wuxuu muujin doonaa awooddiisa aan xad lahayn “muuqaallada xidhitaanka ee muranka weyn,” oo marka Masiixu muujiyo awooddiisa aan xad lahayn, wuxuu sidaas u sameeyaa isagoo ah Libaaxa qabiilka Yahuudah.

“Badbaadiyaha waxaa Yooxanaa hortiisa loogu soo bandhigay calaamadaha ‘Libaaxa qabiilka Yahuudah’ iyo ‘Wanka sidii mid la gowracay.’ Muujintii 5:5, 6. Calaadahani waxay metelaan isku-darka awoodda wax walba ka sarraysa iyo jacaylka naf-huridda ah. Libaaxa Yahuudah, oo sidaas uga argagax badan kuwa diida nimcadiisa, wuxuu Wanka Ilaah u ahaan doonaa kuwa addeeca oo aaminka ah.” Falimaha Rasuullada, 589.

Muujinta Masiixa ee ah Libaaxa qabiilka Yahuudah waxay adkaynaysaa shaqadiisa ku saabsan labadaba xidhidda iyo furidda wax sii sheegidda Kitaabka Quduuska ah, sida ku waafaqsan wakhtigiisa rabbaaniga ah. Wax yar ka hor inta aanu xidhmin wakhtiga imtixaanka aadanuhu, marka “wakhtigu dhow yahay,” waxaa jiri doona furid run gaar ah oo Kitaabka Quduuska ah oo tilmaamaysa “waxyaalaha ay waajibka tahay inay dhowaan dhacaan.”

Muujintii Ciise Masiix oo Ilaah isaga siiyey, inuu addoommadiisa tuso waxyaalaha ay waajibka tahay inay dhowaan dhacaan; oo isagu malaa'igtiisii buu u soo diray, oo calaamado ayuu ugu muujiyey addoonkiisii Yooxanaa: kaas oo markhaati ka bixiyey ereyga Ilaah, iyo markhaatifurka Ciise Masiix, iyo wax kasta oo uu arkay. Waxaa barakaysan kii akhriya, iyo kuwa maqla erayada wax sii sheegiddan, oo xajiya waxyaalaha ku qoran dhexdeeda; waayo, wakhtigu waa dhow yahay. Muujintii 1:1–3.

Marka “wakhtiga” “dhow” uu dhab ahaan ku soo galo taariikhda, waxaa barako loogu dhawaaqaa kuwa akhriya, maqla “oo xajiya waxyaalaha ku qoran dhexdeeda.” Farriinta gaarka ahi waa farriin xilli-ku-xaddidan oo la garan karo oo keliya marka “wakhtigu dhow yahay.”

Markaas—wakhtigaas, oo aan ka horrayn—dadku waxay awoodi doonaan inay akhriyaan, maqlaan “oo xajiyaan waxyaalaha ku qoran” kitaabka Muujintii. Marka “wakhtigu dhow yahay,” barakada lagu dhawaaqay kuwa “akhriya”, “maqla” “oo xajiya waxyaalaha ku qoran dhexdeeda” waxay la jaanqaadaysaa furitaanka kitaabka Daanyeel ee “wakhtiga ugu dambaysta.”

Laakiinse adigu, Daanyeelow, erayadan xidh, oo kitaabka dabool, ilaa wakhtiga dhammaadka; kuwo badan baa hore iyo dib u ordi doona, oo aqoontuna way sii badan doontaa. Daanyeel 12:4.

“Kuwa badan” ee “hore iyo gadaal u ordaya,” (taas oo ka dhigan barashada Erayga Ilaah) waxay sidaas samaynayaan “wakhtiga dhammaadka” marka “erayadii” hore loogu “xidhay” “kitaabka” Daanyeel la furfuro. Laakiin waxaa jira dabaqad kale oo bikrado ah oo hore iyo gadaal u ordaya wax yar ka dib sharciga Axadda ee Maraykanka.

Bal eega, maalmo ayaa imanaya, ayuu leeyahay Sayidka Rabbiga ahu, oo aan abaár ku soo diri doono dalka, ma aha abaár kibis, mana aha harraad biyo, laakiinse waa maqalka erayada Rabbiga. Oo waxay ka warwareegi doonaan bad ilaa bad, oo woqooyiga ilaa bari, iyadoo hore iyo dib u ordi doona inay doondoonaan erayga Rabbiga, laakiinse ma ay heli doonaan. Maalintaasna gabdhaha qurxoon iyo dhallinyaraduba harraad bay la taag darnaan doonaan. Kuwii ku dhaarta dembiga Samaariya oo yidhaahda, Ilaahaaga, Daanow, waa nool yahay; oo yidhaahda, Jidkii Bi'ir Shebac waa nool yahay; kuwaasu way dhici doonaan, oo weligoodna dib uma ay soo kici doonaan. Caamoos 8:11–14.

Dembigii Samaariya waxay ahayd dembigii uu matalayey Axaab iyo Yesebeel, Axaabna wuxuu matalayey Maraykanka, Yesebeelna kaniisadda Kaatooligga. Yesebeel, Axaab, iyo nebiyada beenta ah ee iska hor-imaadkii Eliyaah kula yeesheen Buur Karmel waxay tusaale u yihiin sharciga Axadda. Iska hor-imaadkaas waxaa joogay laba kooxood oo nebiyo aan quduus ahayn, kuwaas oo ahaa nebiyadii Bacal iyo wadaaddadii geedaha Asheeraah. Bacal wuxuu ahaa mid ka mid ah ilaahyadii la caabudi jiray; kan kalena ee lagu caabudi jiray geedaha Asheeraah wuxuu ahaa Cashtoreed. Bacal wuxuu ahaa ilaah lab ah, Cashtoreedna waxay ahayd ilaahad dhedig ah. Labadoodaba marka la isu geeyo, ilaahnimada labku waxay matalaysaa dawladda, tan dheddigguna kaniisadda.

Ilaaha lagu qotomiyey Daan waxaa qotomiyey boqorkii ugu horreeyey ee Samaariya, Yeroboocaam, kaas oo ka taagay weyl dahab ah Beytel iyo Daan labadaba. Beytel micnihiisu waa guriga Ilaah, Daan micnihiisuna waa xukun; labadooduna wadajir waxay metelaan isu-geynta kaniisadda iyo dawladda, taas oo ka dhacaysa Maraykanka ka hor hirgelinta khasabka ah ee ilaalinta Axadda. Labadaas weyl oo dahab ahna waxaa matalayey weyshii dahabka ahayd ee Haaruun.

Dibi waa bahal, taallona dahab ahna waa sanam; sidaas darteed, dibigii dahabka ahaa ee Haaruun, iyo weliba labadii dibi ee dahabka ahaa ee Yerobocaam, waxay metelaan isbahaysiga kaniisadda iyo dawladda ee dhaca wax yar ka hor hirgelinta sharciga Axadda ee dalka Maraykanka. Marka laga hadlayo Yerobocaam, labada magaalo waxay bixiyaan markhaati labaad oo ku saabsan astaanta isbahaysiga kaniisadda iyo dawladda, kaas oo lagu qeexay inuu yahay sawirka bahalka ee kitaabka Muujintii.

Habka Bi'ersheba wuxuu ka dhigan yahay axdigii Ibraahim. Markii ugu horraysay ee magaca “Bi'ersheba” lagu xuso waa Bilowgii cutubka kow iyo labaatanaad, taas oo ah meel rasuul Bawlos u adeegsaday inuu kaga hortago kuwii waayihisii soo jeedinayay in si loo badbaado ay khasab

tahay in la sii hayo sharciyadii xafladaha iyo gudniinku. Bawlos wuxuu adeegsadaa qaybta ay ku taaloo xuska ugu horreeya ee Bi'ersheba. Wuxuu taariikhdaas u adeegsadaa inuu kaga hadlo laba axdi oo kala duwan oo iska soo horjeeda, kuwaas oo isla qisada ku jira. Bawlos wuxuu ina addoonta dhalay (Ismaaciil) u adeegsadaa inuu matalo axdi ku dhisan awoodda aadanaha, wuxuuna Ismaaciil ku barbar dhigaa Isxaaq, kaas oo uu u adeegsado inuu matalo axdi ku dhisan awoodda Ilaah. Qaybtan Kitaabka Quduuska ah waa markii ugu horraysay ee Bi'ersheba la xuso, dabadeedna taariikhda dambe Bawlos wuxuu taariikhdaas u adeegsadaa inuu ku sharxo xaalad ka mid ah taariikhdiisa shakhsiga ah oo hore loogu sawiray taariikhda Kitaabka Quduuska ah. Bawlos wuxuu rumaysnaa oo baray in taariikhda Kitaabka Quduuska ahi ay soo noqnoqoto.

In kastoo Bawlos uu tuducan ka soo qaatay Bilowgii kow iyo labaatanaad si uu u muujiyo laba axdi oo iska soo horjeeda, haddana tuducaas waxaa ku jira laba axdi oo Ilaah la dhigtay Ibraahim, laakiin ma aha labada axdi ee Bawlos sheekadaas ka soo dheegtay. Tuducaas Ilaah mar kale wuxuu ku ballanqaaday inuu oofin doono ballanqaadkiisii ahaa inuu Ibraahim ka dhigi doono aabbaha quruumo badan isagoo u sii maraya Isxaaq, wuxuuna sidoo kale ballanqaaday inuu Ismaaciil ka dhigi doono aabbaha quruun weyn. Hal tuduc oo Qorniinka ah, afar axdi oo lagu tixraacay, waana markii ugu horraysay ee Be'ersheba lagu xuso Qorniinka.

Sidaas daraaddeed waxay Ibraahim ku tidhi, Addoontan iyo wiilkeeda cayri; waayo, wiilka addoontan la jooga ma uu dhaxli doono wiilkayga, kaasoo ah Isxaaq. Oo arrinkaasu aad buu ugu xumaa Ibraahim hortiisa wiilkiisa aawadiis. Markaasaa Ilaah Ibraahim ku yidhi, Yaanay kuugu xumaan hortiisa wiilka iyo addoontaada aawadood; wax alla wixii Saarah kugu tidhaahdo, codkeeda maqal; waayo, farcankaaga waxaa loogu yeedhi doonaa Isxaaq. Oo weliba wiilka addoonta ah quruun baan ka dhigi doonaa, maxaa yeelay, isagu waa farcankaaga. Markaasaa Ibraahim aroortii hore kacay, oo qaatay kibis iyo dhalo biyo ah, oo siiyey Haagar, isagoo garabkeeda saaray, iyo wiilkiina, dabadeedna wuu diray; markaasay tagtay oo waxay ku wareegtay cidladii Bi'ersheba. Bilowgii 21:10–14.

Bi'ir Shebac waxay ka dhigan tahay axdigii Ibraahim. Isla cutubkaas qudhiisa Ibraahimna sidoo kale wuxuu axdi la dhigtay Abiimeleg.

Oo waxay noqotay wakhtigaas in Abimeleg iyo Fiikol oo ahaa taliyihii sare ee ciidankiisa ay Ibraahim la hadleen, iyagoo leh, Ilaah baa kula jira wax kasta oo aad samaysid; haddaba bal halkan Ilaah igu hor dhaar in aadan khiyaano igula dhaqmi doonin aniga, ama wiilkayga, ama wiilka wiilkayga; laakiinse sida naxariistii aan kuu sameeyey, sidaas oo kale iigu samee aniga iyo dalka aad ku degganayd. Markaasaa Ibraahim yidhi, Waan dhaaran doonaa.

Markaasaa Ibraahim wuu canaantay Abiimeleg sababta ceel biyo ah oo addoommadii Abiimeleg xoog ku qaateen. Oo Abiimelegna wuxuu yidhi, Anigu ma garanayo kii waxan sameeyey; adiguna ima aad sheegin, anna ma aanan maqlin ilaa maanta mooyaane.

Markaasaa Ibraahim wuxuu qaaday ido iyo lo' oo wuxuu siiyey Abimeleg; labadoodiina axdi bay galeen. Ibraahimna toddoba neef oo ido dhedig ah ayuu gooni u taagay adhiga dhexdiisa. Markaasaa Abimeleg ku yidhi Ibraahim, Maxay yihiin toddobadan neef oo ido dhedig ah oo aad gooni u taagtay?

Oo wuxuu yidhi, Toddobadan neef oo ido dhaddig ah gacantayda ka qaado, si ay markhaati iigu noqdaan inaan ceelkan qoday. Sidaas daraaddeed meeshii waxaa loo bixiyey Be'ersheba, maxaa yeelay halkaas ayay labadooduba ku dhaarteen. Sidaasay axdi ugu galeen Be'ersheba; markaasaa Abimeleg kacay, iyo Fiikol oo ahaa sirkaalkii ugu sarreeyey ciidankiisa, oo waxay ku noqdeen dalkii reer Falastiin. Ibraahimna geedaha Asheera ah ayuu ku beeray Be'ersheba, oo halkaas ayuu ku baryay magaca Rabbiga ah Ilaaha daa'imka ah.

Ibraahimna wuxuu dhulka reer Falastiin ku deggenaa maalmo badan. Bilowgii 21:22–34.

Beersheba waa astaanta axdiga Ilaah la galay Ibraahim. Baybalka waxaa ku qoran dhowr taariikhood oo axdi ah oo muujinaya xiriirka ka dhexeeya Beersheba iyo axdigii Ibraahim. “Beer” macnihiisu waa ceel, “sheba” na macnihiisu waa “toddoba.” Sheba waa isla eraygii Cibraaniga ahaa ee loo turjumay “toddoba goor” kaas oo William Miller si sax ah u fahmay inuu metelayo waxsii sheegidda laba kun iyo shan boqol iyo labaatan sannadood ee ku qoran Laawiyiintii lix iyo labaatan. Waxay ahayd waxsii sheegiddii ugu horraysay ee “wakhti” ah ee uu helay, waxayna ahayd runta aasaasiga ah ee ugu horraysay ee dhinac loo dhigo sannadkii 1863. Qaybta meesha erayga “sheba” loogu turjumay “toddoba goor” afar aayadood oo kala duwan, ciqaabta Ilaah ee ay “toddobada goor” metelayaan waxaa loogu yeedhay “muranka axdigayga.”

Markaas aniguna waxaan idinkula socon doonaa colaad, oo haddana waxaan idinku ciqaabi doonaa toddoba laab dembiyadiinna aawadood. Oo waxaan idinku soo dayn doonaa seef ka aargudan doonta jebinta axdigayga; oo markii aad magaalooyinkiinna ku wada ururtaan ayaan belaayo idinku soo diri doonaa; oo waxaa laydiin gelin doonaa gacanta cadowga. Laawiyiintii 26:24, 25.

Ereyga loo turjumay “toddoba jeer,” oo ka dhigan “muranka” axdigii Ilaah ee ku qoran Laawiyiintii lix iyo labaatan, taas oo ah “sheba” ee ku jirta ereyga Beersheba, ayaa sidoo kale laba jeer loogu turjumay kitaabka Daanyeel: mar waxaa loo turjumay “dhaarta” ku qoran sharciga Muuse, mar kalena “habaarka.” Labadaba “dhaarta” iyo “habaarka” waxaa laga soo turjumay ereyga “sheba,” waayo macnihiisu ma aha oo keliya ‘toddoba,’ balse waxa uu sidoo kale xambaarsan yahay fikradda axdi ama “dhaar” ah oo haddii la jebiyo dhalisa “habaar.”

Haa, reer binu Israa’iil oo dhammu waxay ku xadgudbeen sharcigaaga, iyagoo ka leexday si aanay codkaaga u addeecin; sidaas daraaddeed habaarka ayaa nagu soo daatay, iyo dhaarta ku qoran sharciga Muuse oo ah addoonkii Ilaah, maxaa yeelay isaga ayaynu ku dembaabnay. Daniel 9:11.

Ereyga “sheba” ama toddoba ee matalaysey toddobadii wan ee lagu bixiyey ceelka Bi’ersheba waxay astaan u tahay axdiga. Axdiga Ilaah ama dhaartiisuna waxay sheegaysaa in kuwa addeeca ay noolaanayaan, kuwa caasiyana ay dhimanayaan.

Beyershebac waxay astaan u tahay axdiga uu matalo iimaankii Ibraahim. Sidaas daraaddeed, marka “bikradaha quruxda badan” ee Caamoos siddeed, kuwaas oo sidoo kale ah “bikradaha nacasyada ah” ee Matayos shan iyo labaatan, kuwaas oo haddana ah “kuwa sharka leh” ee Daanyeel laba iyo toban, ay ku dhaaranayaan “dembiga Samaariya,” waxay ku dhaaranayaan daacadnimo calaamadda Yesebeel (baadaranimada), taas oo sino la samaysay Axaab (Qaramada

Midoobay) oo xukunta sawirka bahalka (Maraykanka).

Markay isla “bikradaha quruxda badan” ay yidhaahdaan, “Ilaahaaga, Danow, waa nool yahay,” waxay u sujuudayaan sanamka dahabka ah ee dibi, sida ay u aqoonsadeen laba markhaati (Haaruun iyo Yerobocaam). Dibiga dahabka ahu wuxuu ka dhigan yahay sanamka bahalka, kaas oo ah isku-darka kaniisadda iyo dawladda.

Markii isla bikradahaas ay sheegtaan in “jidakii” Bi’irshebac “nool yahay,” erayga “jid” wuxuu ka dhigan yahay “hab” ama “waddo.” Kanu waa isla eraygii lagu adeegsaday in lagu tilmaamo “jidadka” “waddooyinkii hore” ee Yeremyaah 6:16. Bikradahaasu waxay leeyihiin in, in kastoo ay u sujuudeen sanamkii bahalka oo ay aqbaleen calaamaddii amar-maamulkiisa, ay weli yihiin carruurtii Ibraahim. Iyagoo argagax ku jira ayay hore iyo gadaal ugu ordeen Erayga Ilaah iyagoo raadinaya farriinta ay “barigu” iyo “waqooyigu” iyo “bad ilaa bad” matalaan, haddana iyagoo weli ku andacoonaya inay yihiin Adventist-kii Toddobaad-haye, laakiinse waa goor dambe.

Laakiin warar ka imanaya bari iyo woqooyi ayaa ka nixi doona isaga; sidaas daraaddeedna wuxuu ku bixi doonaa cadho weyn inuu baabbi’iyo oo uu gebi ahaanba tirtiro kuwo badan. Oo wuxuu teendhooyinka qasrigiisa ka taagi doonaa inta u dhaxaysa badaha, buurta quduuska ah ee ammaanta leh; hase yeeshee wuxuu imaan doonaa dhammaadkiisa, oo ninna caawin maayo. Daanyeel 11:44, 45.

Bikradahaasu waxay raadinayaan farriinta ku jirta labadan aayadood ee hore. Farriintii digniinta ugu dambaysay ee la furfuray wakhtiga dhammaadka sannadkii 1989, markii, sida lagu tilmaamay Daanyeel kow iyo tobnaad, aayadda afartan, “waddammada” matalaya Midowgii Soofiyeeti ee hore uu baabasiintu iyo Maraykanku xaaqeen, waxay tilmaamaysaa koritaankii iyo dhicitaankii ugu dambeeyey ee baabasiinta. Labadan aayadood dhexdeeda farriin ay bari iyo woqooyi matalaan ayaa ka cadhaysiisa boqorka woqooyi (baadariga), waxaana bilaabma silicdii ugu dambaysay, waxayna ku dhammaataa aayadda afartan iyo shan marka baabasiintu taagto “teendhooyinka” oo ka yimid erayga Cibraaniga ah ee macnihiisu yahay “teendho,” (teendho waa astaan kaniisad), laakiin waa “teendhada” “qasrigiisa,” taas oo matalaysa dawladda. Meesha uu dhigo teendhada matalaysa isku darka kaniisadda iyo dawladda, ama sida Yooxanaa ugu yeedho Muujintii, ekaanta bahalka, waa “badaha dhexdooda,” iyadoo jamac ah. Bikradaha quruxda badani waxay raadinayaan farriinta digniinta ugu dambaysa ee lagu matalay aayadaha afartan iyo afar iyo afartan iyo shan ee Daanyeel kow iyo tobnaad, aayadda xigtana Miikaa’iil baa istaaga, wakhtigii imtixaankuna wuu xidhmaa. Oo wakhtigaas Caamoos 8:14 wuxuu leeyahay bikradaha quruxda badani “way dhici doonaan, oo mar dambe ma kici doonaan.”

Markay bikradaha quruxda badan ku andacoodaan inay yihiin Adventist-yaasha Maalinta Toddobaad isla waqtiga ay u sujuudayaan sanamka bahalka, Yooxanaa wuxuu u metelayaa sida Yuhuudda kuwaas oo leh, “Annagu Yuhuud baannu nahay,” laakiinse ma aha. Waxay ku andacoonayaan inay yihiin carruurtii Ibraahim, hase yeeshee been bay sheegayaan.

Bal eeg, kuwa sunagogga Shaydaanka ka tirsan, oo leh, Yuhuud baannu nahay, laakiin aan ahayn, ee been sheega, bal eeg, waxaan ka dhigi doonaa inay yimaadaan oo ay ku sujuudaan cagahaaga hortooda, oo ay ogaadaan inaan ku jeclaaday. Muujintii 3:9.

Waxay aqbaleen calaamadda baabtiisnimada, sidaas darteedna waxay aqbaleen dabeecaddiisa. Waxay ku andacoodaan inay Yuhuud yihiin, ama waxay ku andacoodaan inay yihiin Adventist-yo xajiya Sabtida, hase yeeshee markaas waxay leeyihiin dabeecadda baadariga, kaas oo waxyaalaha kale ka mid ah ku fadhiya “macbudka Ilaah.” Waxay ku andacoodaan inay Adventist yihiin, ama waxay ku andacoodaan inay ku jiraan macbudka Adventist-ka, laakiin kama sii aha Adventist-yo intuu baadarigu Masiixi u yahay.

Kuwa “hore iyo haatan u ordaya” iyagoo doonaya “ereygii Rabbiga” ma aha “kuwa caqliga leh” ee lagu aqoonsaday kitaabka Daanyeel—laakiin waxaa lagu aqoonsaday inay yihiin “bikrado.” Waa wax cad in kuwa ku warwareegaya, gaajoonaya oo haraad u dhimanaya aayadahaas ku jira aanay “fahmin” “erayada Rabbiga,” waayo iyaga quduhoodu waxay aayadahaas ku dhex doonayaan isla waxaas. Erayga Rabbiga ee la muujiyo wax yar ka hor inta aanu xidhmin wakhtiga tijaabadu waa Muujintii Ciise Masiix, oo kuwa nacasyada ah, sharka leh, ama “bikradaha quruxda badan” waa kuwa aan fahmin korodhka aqoonta ee ka yimaadda kitaabka Daanyeel. Ma ay haysan saliiddii loo baahnaa si ay arooska ula sii raacaan, sida Matayos barayo.

“Abaartaas” waa xidhitaanka wakhtiga nimcada. “Gabdhaha bikradaha ah” ee Amos oo aayadaha ku raadinaya kibis (Erayga Ilaah) iyo biyo (Ruuxa Quduuska ah), waa “kuwa sharka leh” ee Daanyeel oo aan “fahmin.” Iyagu waa bikradihii nacasyada ahaa ee Matayos oo raadinaya Ruuxa Quduuska ah, taas oo marka la isu geeyo saddex markhaati ku caddaynaysa kuwa garwaaqsada in fursaddii ay isu diyaarin lahaayeen guurka ay dhaaftay, oo aanay lahayn dhar ay arooska ku tagaan, maxaa yeelay waxay diideen inay “maqlaan” farriinta gaarka ah ee hadda la furayo. Laga bilaabo wakhtiga farriinta gaarka ah la furo ilaa xidhitaanka wakhtiga nimcadu waa wakhtiga yeedhista ugu dambaysa ee badbaadada. In wakhtigaas lagu yimaado adigoo aan diyaar ahayn waa inaad isu diyaariso inaad maqasho erayada, “Waa goor dambe!”

“Waxaa jira duni ku jiipta xumaan, khiyaano iyo dhalanteed, oo ku jirta hooska dhimashada lafteeda,—hurda, hurda. Yaa dareemaya foosha nafta si ay u toosiyaan? Codkee baa gaadhi kara? Maskaxdayda waxaa loo qaaday mustaqbalka, marka calaamadda la bixin doono. ‘Bal eega, Aroosku waa imanayaa; u baxa inaad la kulantaan.’ Laakiin qaar baa dib u dhigi doona helidda saliidda lagu buuxiyo laambadhooda, oo markaas aad bay u daahi doontaa markay ogaan doonaan in dabeecaddu, oo saliiddu u taagan tahay, aan la isu gudbin karin.” Review and Herald, February 11, 1896.

Xarriiqda nebinnimada ee lagu matalay masaalkii tobanka bikradood waxay saliidda u adeegsataa inay astaan u noqoto dabeecadda, laakiin “saliidda dahabka ah” iyo “saliidda quduuska ah” sidoo kale waxay matalaan farriimaha “Ruuxa Ilaah.”

“Kuwii subkan ee taagan Rabbiga dhulka oo dhan agtiisa, waxay hayaan booskii mar la siiyey Shayddaan isagoo ahaa keruub daboolaya. Makhluuqaadka quduuska ah ee ku wareegsan carshigiisa, Rabbigu wuxuu ku sii hayaa xidhiidh joogto ah dadka dhulka deggan. Saliidda dahabiga ahi waxay u taagan tahay nimcada uu Ilaah ku sii quudiyo laambadaha rumaystayaasha, si aanay u libdhiin oo u damin. Haddaan saliiddan quduuska ah samada looga soo shubin farriimaha Ruuxa Ilaah, wakiillada sharka ayaa si buuxda u xukumi lahaa dadka.”

“Ilaah waa la sharaf tiraa marka aynaan aqbalin farriimaha uu noo soo diro. Sidaas ayaannu ku diidnaa saliidda dahabka ah ee uu jeclaan lahaa inuu ku shubo nafahayaga si loogu gaadhsiyo kuwa gudcurka ku jira. Marka dhawaaqu yimaado, ‘Bal eega, aroosgalkii waa imanayaa; u baxa inaad ka hortagtaan,’ kuwa aan helin saliidda quduuska ah, kuwa aan qalbiyadooda ku hayn nimcada Masiixa, waxay ogaan doonaan, sida bikradihii nacasyada ahaa, inaanay diyaar u ahayn inay Rabbigooda la kulmaan. Iyagu iskood kuma laha awood ay saliidda ku helaan, oo noloshooduna way burburtaa. Laakiin haddii Ruuxa Quduuska ah ee Ilaah la baryo, haddii aynu ku qayshanno sida Muuse yeelay, ‘I tus ammaantaada,’ jacaylka Ilaah ayaa lagu daadshin doonaa qalbiyadeenna. Tuubooyinka dahabka ah dhexdooda ayaa saliidda dahabka ah naloo soo gudbin doonaa. ‘Ma aha xoog, mana aha awood, laakiinse waa Ruuxayga, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay.’ Markay carruurta Ilaah helaan fallaadhaha dhalaalaya ee Qorraxda Xaqnimada, waxay u ifayaan sida iftiimo dunida ku jira.” Review and Herald, July 20, 1897.

Kuwa “hor iyo dib u ordaya” ee ku xusan Caamoos waxay sii kordhinayaan markhaatifurka lagu aqoonsanayo kooxda Adventistaha-Maalinta Toddobaad ee diida mas’uuliyaddooda ah inay “gartaan” farriinta gaarka ah ee ku jirta kitaabka Muujintii, taas oo la furfuro marka “wakhtigu dhow yahay.”

“Waxaynu hadda ku nool nahay wakhti aad khatar u badan, oo midkeenna midna yuusan ka gaabin raadinta diyaargarowga imaatinka Masiixa. Yaanu jirin qof raaca tusaalaha bikradaha nacasyada ah, oo ku fekeraya inay ammaan tahay in la sugo ilaa qalalaasuhu yimaado ka hor inta aan la helin diyaargarowga dabecadeed ee lagu istaagi karo wakhtigaas. Waxay ahaan doontaa goor dambe in la doondoondo xaqnimada Masiixa marka martida la soo geliyo oo la baaro. Hadda waa wakhtigii la gashan lahaa xaqnimada Masiixa,—dharka arooska ee idin waafajin doona inaad gashaan cashada arooska ee Wanka. Masaalka dhexdiisa, bikradaha nacasyada ah waxaa lagu muujiyey iyagoo saliid baryaya, haddana ku guuldarraysta inay helaan markii ay codsadeen. Tani waxay astaan u tahay kuwa aan isdiyaarin iyagoo kobcinaya dabecad u adkaysan karta wakhtiga qalalaasaha. Waxay la mid tahay iyagoo deriskooda u tegi lahaa oo ku odhan lahaa, Dabecaddiinna i siiya, haddii kale waan halligmi doonaa. Kuwii xigmadda lahaa ma siin kari karin saliiddooda laambadihii sii libdhi lahaa ee bikradaha nacasyada ah. Dabecaddu ma aha wax la isu gudbin karo. Ma aha wax la iibsano ama la gadan karo; waa wax la kasbado. Rabbigu wuxuu qof kasta siiyey fursad uu ku helo dabecad xaq ah inta lagu jiro saacadaha tijaabada; laakiinse ma uu diyaarin jid uu qof bini’aadam ahi qof kale ugu gudbin karo dabecadda uu isagu horumariyey isagoo soo maray waayo-aragnimooyin adag, isagoo casharro ka bartay Macallinka weyn, si uu sabir ugu muujiyo imtixaanka hoostiisa, oo uu iimaan ugu adeegsado si uu uga qaado buuraha wax aan suuragal ahayn. Suurtagal ma aha in la gudbiyo udugga jacaylka,—in qof kale la siiyo debecsanaan, xeelad, iyo adkaysi. Suurtagal ma aha in hal qalbi oo bini’aadam ahi qalbi kale ku shubo jacaylka Ilaah iyo kan dadnimada.”

“Laakiin maalintu way imanaysaa, oo way inagu soo dhow dahay, marka weji kasta oo dabecaddu lagu muujin doono jirrabaad gaar ah. Kuwii daacad ugu sii nagaada mabda’a, oo rumaysadka ku sii dhaqma ilaa dhammaadka, waxay ahaan doonaan kuwa hore isu caddeeyey inay run ahaayeen intii lagu jiray saacadihii hore ee muddadii tijaabadooda, iyagoo ku dhex jiray imtixaan iyo dhibaato, oo sameystay dabecado u eg Masiixa. Waxay ahaan doontaa

kuwa xidhiidh dhow la leh Masiixa, kuwaas oo, xigmaddiisa iyo nimcadiisa aawadood, ka qayb qaata dabecadda rabbaaniga ah. Laakiin aadanuhu midkoodna mid kale ma siin karo qalbi-u-heellanaanta iyo tayada sharafta leh ee maskaxda, ama kuma buuxin karo waxyaalaha ka dhiman xoog akhlaaqeed. Midkeen kastaaba wax badan ayuu kan kale u qaban karaa isagoo dadka siinaya tusaale Masiix u eg, sidaasna ku saameynaya inay Masiixa ugu tagaan xaqnimada aanay la'aanteed istaagi karin xukunka dhexdiisa. Dadku waa inay arrinta muhiimka ah ee dhismaha dabecadda si tukasho leh uga fiirsadaan, oo dabecadahooda ku qaabeeyaan tusaalaha rabbaaniga ah.” The Youth’s Instructor, January 16, 1896.